Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2020)0005

Euroopa roheline kokkulepe

Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020. aasta resolutsioon Euroopa rohelise kokkuleppe kohta (2019/2956(RSP))

(2021/C 270/01)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),

— võttes arvesse komisjoni 28. novembri 2018. aasta teatist „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“ (COM(2018)0773) ning seda teatist toetavat süvaanalüüsi,

— võttes arvesse ELi keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2020 ja selle visiooni 2050. aasta kohta,

— võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC), selle Kyoto protokolli ja Pariisi kokkulepet,

— võttes arvesse ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni,

— võttes arvesse ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja kestliku arengu eesmärke,

— võttes arvesse Euroopa Keskkonnaameti (EEA) 4. detsembri 2019. aasta aruannet Euroopa keskkonna ning selle seisundi ja väljavaadete kohta 2020. aastal,

— võttes arvesse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) eriaruannet ülemaailmse soojenemise kohta 1,5 °C võrra, IPCC viiendat hindamisaruannet (AR5) ja selle kokkuvõtvat aruannet, IPCC eriaruannet kliimamuutuste ja maa kohta ning IPCC eriaruannet ookeani ja krüosfääri kohta muutuvas kliimas,

— võttes arvesse ÜRO Keskkonnaprogrammi 2019. aasta aruannet heitkoguste erinevuse kohta, mis avaldati 26. novembril 2019. aastal, ja selle 2019. aasta detsembri esimest kokkuvõtvat aruannet fossiilkütuste tootmise kohta („Production Gap Report 2019“),

— võttes arvesse valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) 31. mai 2019. aasta bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste ülemaailmset hindamisaruannet,

— võttes arvesse ÜRO Keskkonnaprogrammi rahvusvahelise ressursside töörühma ülemaailmset ressursside ülevaadet 2019,

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,

— võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioone ja soovitusi,

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu muudetud Euroopa sotsiaalhartat,

— võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste sammast,

— võttes arvesse 2020. aasta novembris toimuvat ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungjärku ja tõsiasja, et kõik raamkonventsiooni osalised peavad suurendama oma riiklikult kindlaksmääratud panust kooskõlas Pariisi kokkuleppe eesmärkidega,

— võttes arvesse bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 15. istungjärku (COP15), mis toimub 2020. aasta oktoobris Hiinas Kunmingis ja kus osalised peavad tegema otsuse 2020. aasta järgse ülemaailmse raamistiku kohta, mille eesmärk on peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine,

— võttes arvesse oma 14. märtsi 2019. aasta resolutsiooni kliimamuutuste kohta – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni kooskõlas Pariisi kokkuleppega ([1]),

— võttes arvesse oma 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni kliima- ja keskkonnaalase hädaolukorra kohta ([2]),

— võttes arvesse oma 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni Hispaanias Madridis toimuva 2019. aasta ÜRO kliimamuutuste konverentsi (COP25) kohta ([3]),

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 12. detsembri 2019. aasta järeldusi,

— võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,

A. arvestades, et käesolev resolutsioon on Euroopa Parlamendi esialgne üldine reaktsioon komisjoni Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevale teatisele; arvestades, et Euroopa Parlament käsitleb rohelise kokkuleppega seotud töö edenedes seda uuesti erimeetmeid ja poliitikameetmeid käsitlevates üksikasjalikumates seisukohtades ning kasutab kõiki oma seadusandlikke volitusi vaadata läbi ja muuta komisjoni mis tahes ettepanekuid tagamaks, et need toetavad kõiki rohelise kokkuleppe eesmärke;

1. rõhutab kiireloomulist vajadust ambitsioonikate meetmete järele, et tegeleda kliimamuutuste ja keskkonnaga seotud probleemidega, piirata ülemaailmset soojenemist 1,5 °C-ga ja vältida bioloogilise mitmekesisuse massilist vähenemist; väljendab seetõttu heameelt komisjoni teatise „Euroopa roheline kokkulepe“ üle; jagab komisjoni võetud kohustust muuta EL tervemaks, kestlikuks, õiglaseks, võrdseks ja jõukaks ühiskonnaks, kus kasvuhoonegaaside netoheide on null; nõuab, et üleminek kliimaneutraalsele ühiskonnale tuleb saavutada hiljemalt 2050. aastaks ja et sellest peab saama Euroopa edulugu;

2. rõhutab, et kõigile Euroopas elavatele inimestele tuleks igasuguse diskrimineerimiseta anda põhiõigus ohutule, puhtale, tervislikule ja kestlikule keskkonnale ning stabiilsele kliimale ning et see õigus tuleb tagada ambitsioonika poliitika abil ja peab olema riikide ja ELi tasandil kohtusüsteemi kaudu täielikult jõustatav;

3. on kindlalt veendunud, et Euroopa roheline kokkulepe peaks edendama integreeritud ja teaduspõhist lähenemisviisi ning ühendama kõik sektorid, et panna need sama eesmärgi poole püüdlema; on seisukohal, et eri poliitikavaldkondade integreerimine terviklikku visiooni on Euroopa rohelise kokkuleppe tõeline lisaväärtus ja seda tuleks seetõttu tugevdada; on seisukohal, et roheline kokkulepe kiirendab ühiskonnas kaasavat ja mittediskrimineerivat üleminekut, mille peamine eesmärk on saavutada kliimaneutraalsus, keskkonnakaitse, ressursside kestlik kasutamine ning kodanike tervis ja elukvaliteet planeedi võimaluste piires;

([1]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0217.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0078.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0079.

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

4. rõhutab, et roheline kokkulepe peaks olema Euroopa uue kestliku majanduskasvu strateegia keskmes ning et seejuures tuleks austada Maa kui planeedi taluvuspiire ning luua majanduslikke võimalusi, edendada investeeringuid ja luua kvaliteetseid töökohti; on veendunud, et see toob kasu Euroopa kodanikele ja ettevõtjatele ning toob kaasa nüüdisaegse, ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majanduse, kus majanduskasv on lahutatud ELi ülemaailmsetest kasvuhoonegaaside heitkogustest, ressursside kasutamisest ja jäätmete tekitamisest; rõhutab, et rohelise kokkuleppega peab kaasnema sotsiaalne progress, suurendades kõigi heaolu, vähendades sotsiaalset ebavõrdsust, majanduslikku tasakaalustamatust liikmesriikide vahel ning soolist ja põlvkondadevahelist ebavõrdsust; on veendunud, et õiglane üleminek ei tohiks jätta mitte kedagi ega ühtegi kohta kõrvale ning selle raames tuleks käsitleda sotsiaalset ja majanduslikku ebavõrdsust;

5. on veendunud, et ÜRO kestliku arengu eesmärgid peaksid olema ELi poliitika kujundamise ja rakendamise keskmes, et EL edendaks inimarengu mudelit, mis on kooskõlas hea tervisega planeediga; toonitab sellega seoses asjaolu, et Euroopa rohelises kokkuleppes peavad olema ühendatud sotsiaalõigused, keskkonnaalane terviklikkus, piirkondlik ühtekuuluvus, kestlikkus ning ülemaailmselt konkurentsivõimeline tulevikukindel tööstus, millest saavad kasu kõik;

6. rõhutab, et rohelise kokkuleppe eesmärk peab olema jõukas, õiglane, kestlik ja konkurentsivõimeline majandus, mis sobib kõigile kõigis Euroopa piirkondades; on veendunud, et roheline kokkulepe peaks looma majanduslikke võimalusi ja põlvkondadevahelist õiglust; rõhutab, kui tähtis on õiglase ülemineku tagamiseks austada ja tõhustada sotsiaaldialoogi kõigil tasanditel ja kõigis sektorites; toonitab, et rohelise kokkuleppe meetmed ja eesmärgid peavad hõlmama ka soolist perspektiivi, sealhulgas soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist ning soo aspekti arvestavaid meetmeid; kordab, et üleminek kliimaneutraalsele majandusele ja kestlikule ühiskonnale peab toimuma koostoimes Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisega, ning rõhutab, et kõik Euroopa rohelise kokkuleppe raames tehtavad algatused peavad olema Euroopa sotsiaalõiguste sambaga täielikult kooskõlas;

7. rõhutab, et selleks, et liit saavutaks rohelise kokkuleppe eesmärgid, tuleb mobiliseerida märkimisväärsed avaliku ja erasektori investeeringud, ning peab seda rohelise kokkuleppe edukuse eeltingimuseks; on veendunud, et EL peab tagama investoritele pikaajalise kindluse ja regulatiivse prognoositavuse ning asjakohase finantsraamistiku, samuti asjakohased vahendid ning turu- ja maksustiimulid edukaks rohelisele majandusele üleminekuks, et saavutada positiivne ja kestlik sotsiaalne, tööstuslik ja majanduslik muutus; kordab, et roheline kokkulepe peaks suunama Euroopa pikaajalise kestliku majanduskasvu, jõukuse ja heaolu teele ning tagama seejuures, et meie keskkonna-, majandus- ja sotsiaalpoliitika arendamisel tagatakse õiglane üleminek;

8. toonitab, et kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemisega seotud üleilmsed probleemid nõuavad üleilmset reageerimist; rõhutab, et EL peab näitama üles ambitsioonikust, ning rõhutab vajadust kaasata ka maailma teisi piirkondi samas suunas tegutsema; rõhutab ELi ülemaailmset juhtrolli keskkonna- ja kliimameetmete võtmisel;

9. teeb ettepaneku, et kõik rohelise kokkuleppe meetmed peaksid tuginema teaduspõhisele lähenemisviisile ja terviklikele mõjuhinnangutele;

10. rõhutab, et poliitilisi otsuseid seadusandlike meetmete kohta tuleb teha kooskõlastatult, ning tunneb tõsist muret selle pärast, et ilma täieliku poliitilise konsensuseta võivad paketi üksikud ettepanekud muutuda järjest ambitsioonikamaks ja ohustada Euroopa rohelise kokkuleppe üldiste eesmärkide saavutamist; rõhutab, kui oluline on kõiki asjakohaseid meetmeid tõhusalt koordineerida, et tagada meetmete sünergia peaeesmärkide saavutamisel ja vältida nende rakendamisel vastuolu muude seadusandlike eesmärkidega;

Kõrgemate ELi kliimaeesmärkide seadmine 2030. ja 2050. aastaks

11. usub, et ELi õiguslikult siduv kohustus saavutada kliimaneutraalsus hiljemalt 2050. aastaks on võimas vahend üleminekuks vajalike ühiskondlike, poliitiliste, majanduslike ja tehnoloogiliste jõudude mobiliseerimiseks; rõhutab tungivalt, et üleminek on kõigi liikmesriikide ühine pingutus ning kõik liikmesriigid peavad aitama kaasa ELis kliimaneutraalsuse saavutamisele hiljemalt 2050. aastaks; kutsub komisjoni üles esitama 2020. aasta märtsiks ettepaneku Euroopa kliimaseaduse kohta;

12. nõuab ambitsioonikat kliimaseadust, mis sisaldaks õiguslikult siduvat liidusisest ja kogu majandust hõlmavat eesmärki saavutada kasvuhoonegaaside nullheide hiljemalt 2050. aastaks, ning ELi 2030. ja 2040. aastaks seatavate vahe-eesmärkide lõplikku vormistamist seaduse osana hiljemalt selle vastuvõtmisel kaasseadusandjate poolt, võttes aluseks nii mõjuhinnanguid kui ka tugevat juhtimisraamistikku; toonitab, et kliimaseadus peab kajastama parimaid olemasolevaid

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

teadusandmeid, et piirata ülemaailmset soojenemist 1,5 °C-ga, ning et seda tuleks ajakohastada, võttes arvesse muutusi ELi õigusraamistikus ja Pariisi kokkuleppe läbivaatamistsüklis; on veendunud, et kliimaseadus peab sisaldama ka kohanemise erielemente, eelkõige kohustades kõiki liikmesriike võtma vastu kohanemismeetmete kavad;

13. nõuab suuremat eesmärki, mille kohaselt peaks EL vähendama 2030. aastaks liidusiseste kasvuhoonegaaside heitkoguseid 1990. aastaga võrreldes 55 %; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks võimalikult kiiresti sellekohase ettepaneku, et EL saaks võtta selle eesmärgi oma ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud panusena vastu aegsasti enne ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungjärku (COP26); nõuab samuti, et kõnealune eesmärk lisataks seejärel Euroopa kliimaseadusesse;

14. on veendunud, et EL peab tegutsema aktiivselt ja võtma tugeva juhtrolli ettevalmistuste tegemisel konverentsi 26. istungjärguks, kus osalised peaksid suurendama ühiseid kliimakohustusi, mis näitaksid võimalikult kõrget ambitsioonitaset; on seda silmas pidades veendunud, et EL peaks täiustatud riiklikult kindlaksmääratud panuse vastu võtma 2020. aastal võimalikult vara, et julgustada teisi ELi mittekuuluvaid riike, eelkõige suuri heitetekitajaid, sama tegema; rõhutab sellega seoses, et täiustatud riiklikult kindlaksmääratud panuse suhtes tuleb kokku leppida aegsasti enne septembris toimuvat ELi ja Hiina tippkohtumist ning ELi ja Aafrika tippkohtumist;

15. tunnistab, et liikmesriikidel võivad olla hiljemalt 2050. aastaks õiglasel ja kulutõhusal viisil kliimaneutraalsuse saavutamiseks erinevad trajektoorid, ning mõistab, et riikidel on erinevad lähtepunktid ja ressursid ning et mõned riigid liiguvad teistest kiiremini, kuid et rohelisele majandusele üleminek tuleks muuta kõigi Euroopa piirkondade jaoks majanduslikult ja sotsiaalselt kasulikuks võimaluseks;

16. rõhutab, et heite netokogust tuleb vähendada peaaegu nullini kõigis majandussektorites, et panustada ühiselt kliimaneutraalsuse saavutamise eesmärgi täitmisse; kutsub komisjoni üles esitama vajaduse korral mõjuhinnangutel põhinevad ettepanekut, et vaadata 2021. aasta juuniks läbi ELi kliima- ja energiavaldkonna seadusandlikud meetmed, et saavutada kõrgemad keskpika ja pika perioodi kliimaeesmärgid; kutsub komisjoni üles kasutama ka muude kehtivate ELi õigusaktide, näiteks ökodisaini direktiivi, jäätmeid käsitlevate ELi õigusaktide, ringmajanduse meetmete ja F-gaaside määruse lisapotentsiaali kliimameetmetesse panustamisel; rõhutab ühtlasi, et looduspõhised lahendused võivad aidata liikmesriikidel saavutada oma kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise ja bioloogilise mitmekesisuse eesmärke, kuid nõuab kindlalt, et need täiendaksid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist nende tekkekohas;

17. on veendunud, et uued ja kõrgemad kasvuhoonegaaside heitkoguste alased eesmärgid eeldavad ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) eesmärgipärasust; kutsub komisjoni üles vaatama kiiresti läbi heitkogustega kauplemise süsteemi direktiivi ja käsitlema sealhulgas lineaarset vähendamistegurit, tasuta saastekvootide eraldamise norme ja võimalikku vajadust süsinikdioksiidi miinimumhinna järele;

18. kuna kliimaeesmärkide poole püüdlemise tase on maailmas endiselt erinev, toetab komisjoni kavatsust töötada välja WTO nõuetele vastav mehhanism, millega korrigeeritakse imporditavate kaupadega seotud süsinikdioksiidiheite maksustamist; leiab, et sellise mehhanismi väljatöötamine on osa laiemast strateegiast, mille eesmärk on luua konkurentsivõimeline ja vähese CO_2-heitega ELi majandus, mis toetab ELi kliimaeesmärke ja tagab samal ajal võrdsed tingimused; võtab teadmiseks komisjoni seisukoha, et selline mehhanism oleks praegu ELi heitkogustega kauplemise süsteemis võetavate süsinikdioksiidi lekke meetmete alternatiiv; rõhutab, et praeguseid süsinikdioksiidi lekke käsitlemise meetmeid ei tohiks kehtetuks tunnistada enne, kui on kehtestatud uus süsteem, ning palub komisjonil enne ettepanekute tegemist põhjalikult analüüsida imporditavate kaupadega seotud süsinikdioksiidiheite maksustamise korrigeerimise mehhanismi võimalikke eri vorme enne kliimaalaste õigusaktide läbivaatamist, mis peaks toimuma 2021. aasta juunis; on lisaks veendunud, et tulevane mehhanism, millega korrigeeritakse imporditavate kaupadega seotud süsinikdioksiidiheite maksustamist, peaks säilitama majanduslikud stiimulid edukaks üleminekuks rohelisele majandusele ja kliima eestvedajate jaoks ning toetama vähese CO_2-heitega kaupade turgu ELis ja tagama CO_2-heite tegeliku maksustamise ELis ning edendama samal ajal CO_2-heite maksustamist mujal maailmas; on veendunud, et selles tuleb arvesse võtta iga sektori eripära ning et see tuleks valitud sektorites järk-järgult kasutusele võtta, vältides samas põhjendamatute halduskulude juurde tekkimist, eriti Euroopa VKEde jaoks;

19. väljendab heameelt kavandatava ettepaneku üle vaadata läbi energia maksustamise direktiiv seoses keskkonnaküsimustega, et kohaldada põhimõtet „saastaja maksab“ ja võtta samal ajal arvesse riikide fiskaalpoliitikat ja vältida ebavõrdsuse suurenemist;

20. nõuab uut ja ambitsioonikamat kliimamuutustega kohanemise ELi strateegiat; tuletab meelde, et EL ja selle liikmesriigid peavad tegema suuremaid jõupingutusi kliimakindluse, vastupanuvõime suurendamise, ennetamise ja valmisoleku valdkonnas; rõhutab vajadust kaasata kliimamuutustega kohanemisse tehtavaid avaliku ja erasektori investeeringuid ning nõuab ELi kulutustes tõelist poliitikavaldkondade sidusust, et kliimamuutustega kohanemist ja kliimamuutustele vastupanuvõimet hinnataks ELi kõikide asjakohaste rahaliste vahendite eraldamisel põhikriteeriumina; on samal ajal veendunud, et katastroofide ennetamine, nendeks valmisolek ja neile reageerimine peavad kujunema tugevaks ja piisavate ressurssidega varustatud solidaarsusvahendiks; nõuab, et liidu elanikkonnakaitse mehhanismi jaoks tuleb ELi eelarves eraldada järjepidevalt ja piisavalt vahendeid ja tagada ühiskasutusvahendite kättesaadavus;

21. väljendab heameelt teate üle, et komisjon käivitab Euroopa kliimapakti; toonitab, et Euroopa kliimapakt peab tooma kliimaneutraalsuse suunas liikumises osalejatena kokku kodanikud, piirkonnad, kohalikud kogukonnad, kodaniku-ühiskonna, ettevõtjad (sh VKEd) ja ametiühingud ning et seejuures tuleb tugineda tõelisele dialoogile ning läbipaistvale ja osalusprotsessile, sealhulgas ka poliitika kujundamisel, rakendamisel ja hindamisel; peab oluliseks teha koostööd suure energiakasutusega sektorite sidusrühmade ja asjaomaste sotsiaalpartneritega, eriti tööandjate, töötajate, vabaühenduste ja teadusringkondadega, et aidata kaasa kestlike lahenduste leidmisele üleminekul CO_2-neutraalsele majandusele;

Puhas, taskukohane ning kindel energia

22. rõhutab, et kasvuhoonegaaside netonullheitega majandusele ülemineku puhul on keskne roll energial, ning väljendab heameelt komisjoni püüdluse üle vähendada energiasüsteemi CO_2-heidet, et EL suudaks saavutada nullheite hiljemalt 2050. aastaks; nõuab, et taastuvenergia direktiivi muudetaks kooskõlas nimetatud eesmärgiga, seades igale liikmesriigile siduvad riiklikud sihtmärgid; väljendab lisaks heameelt selle üle, et energiatõhusust peetakse prioriteediks; sellega seoses palub komisjonil ja liikmesriikidel rakendada energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet kõigis sektoreis ja poliitikavaldkondades, sest see on põhjapaneva tähtsusega ELi energiasõltuvuse ja energiatootmisest tuleneva heite vähendamisel ning aitab samal ajal luua kohalikke töökohti renoveerimise vallas ja vähendada kodanike energiaarveid; nõuab energiatõhususe direktiivi ja hoonete energiatõhususe direktiivi muutmist kooskõlas ELi suuremate kliimaeesmärkidega, ja nende rakendamise tõhustamist siduvate riiklike sihtmärkide abil, mille puhul pööratakse erilist tähelepanu kaitsetutele kodanikele, võttes ühtlasi arvesse ka asjaomaste sektorite vajadust majandusliku prognoositavuse järele;

23. rõhutab, et Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks on jõustamine riiklikul ja ELi tasandil äärmiselt tähtis; palub liikmesriikidel ja komisjonil tagada, et riiklikud energia- ja kliimakavad vastavad täielikult ELi eesmärkidele; tuletab meelde, et liikmesriikidel on pädevus otsustada ELi kliima- ja energiapoliitika raamistikus oma energiaallikate jaotuse üle ise;

24. rõhutab asjaolu, et ELi kliima- ja kestlikkuseesmärkide täitmiseks peavad kõik sektorid taastuvenergia kasutamist suurendama ja fossiilkütuste kasutamisest järk-järgult loobuma; nõuab üleeuroopaliste energiavõrkude (TEN-E) suuniste läbivaatamist enne järgmise ühishuviprojektide loetelu vastuvõtmist, et viia õigusraamistik kooskõlla arukate võrkude arendamise ja kasutuselevõtu prioriteediga ning vältida CO_2-mahukate investeeringute kinnistamist; rõhutab, et ELi energiaklastrite suhtes tuleb rakendada strateegilist lähenemisviisi, et kasutada ära kõige tõhusamaid investeeringuid taastuvenergiaallikatesse; peab seetõttu tervitatavaks teadaannet avamere tuuleenergia strateegia kohta; on seisukohal, et ELi poliitika peaks konkreetselt edendama innovatsiooni ning säästva energia salvestamise ja keskkonnahoidliku vesiniku kasutuselevõttu; rõhutab vajadust tagada, et selliste energiaallikate nagu maagaasi kasutamine toimuks vaid üleminekul, pidades silmas eesmärki saavutada kliimaneutraalsus hiljemalt 2050. aastaks;

25. toonitab, et on äärmiselt oluline tagada Euroopas hästi toimiv, täielikult integreeritud, tarbijakeskne ja konkurentsivõimeline energiaturg; rõhutab piiriüleste ühenduste olulisust täielikult integreeritud energiaturu saavutamiseks; väljendab heameelt teate üle, et komisjon teeb 2020. aasta keskpaigaks ettepaneku aruka integratsiooni meetmete kohta, ning rõhutab, et ELi energiaturu edasisel integreerimisel on oluline roll energiavarustuskindluse suurendamisel ja nullilähedasi kasvuhoonegaaside heitkoguseid tekitava majanduse saavutamisel; rõhutab, et vaja on piisavalt rahastatud Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööametit, et tugevdada ja suurendada liikmesriikide piirkondlikku koostööd;

26. nõuab kiiret järkjärgulist fossiilkütuste otseste ja kaudsete toetuste kaotamist 2020. aastaks nii ELis kui ka kõigis liikmesriikides;

27. väljendab heameelt teadaande üle üldkasutatavate ja erahoonete renoveerimise laine kohta ning ergutab keskenduma koolide ja haiglate ning sotsiaal- ja üüritavate eluruumide renoveerimisele, et abistada madala sissetulekuga kodumajapidamisi; toonitab, et olemasolevad hooned tuleb renoveerida energiasäästuhoone standardile vastavalt, et saavutada CO_2-neutraalsus hiljemalt 2050. aastaks; rõhutab, et ehitussektoril on suur energiasäästu potentsiaal ja taastuvenergia kohapealse tootmise võimalus, mis võib suurendada tööhõivet ja aidata VKEdel laieneda; on seisukohal, et arukas ja tulevikku suunatud õigusraamistik on äärmiselt oluline; väljendab seepärast heameelt ettepanekute üle vähendada riiklikke regulatiivseid takistusi hoonete renoveerimisel ja ehitustoodete määruse muutmise üle; nõuab, et rangelt jõustataks liikmesriikide kohustused renoveerida üldkasutatavad hooned kooskõlas energiatõhususe direktiiviga; soovitab edendada puitmaterjalidest ehitamist ja ökoloogiliste ehitusmaterjalide kasutamist;

28. rõhutab, et energiasüsteemi ümberkujundamine peab olema sotsiaalselt kestlik ja see ei tohi süvendada kütteostuvõimetust, ning väljendab heameelt komisjoni võetud sellekohase kohustuse üle; on arvamusel, et kütteostuvõimetusega võitlevad kogukonnad peavad olema varustatud vajalike vahenditega, mis võimaldaksid neil hariduse ja nõuandeteenuste ning pikaajaliste investeeringute soodustamise kaudu osaleda üleminekus rohelisele majandusele; nõuab sihipäraseid meetmeid tihedas koostöös liikmesriikidega ja parimate tavade vahetamist, et vähendada energiaostuvõimetust ning toetada samal ajal võrdset juurdepääsu energiatõhusa renoveerimise rahastamisvahenditele; on seisukohal, et energiatõhusa renoveerimise kulusid ei tohiks kanda väikese sissetulekuga kodumajapidamised; rõhutab lisaks kaugkütte rolli taskukohase energia pakkumisel;

29. toetab üldiselt turupõhiste meetmete ideed kliimaeesmärkide saavutamise ühe vahendina; väljendab kahtlust seoses hoonete heitkoguste võimaliku lisamisega ELi heitkogustega kauplemise süsteemi, kuna see võtaks vastutuse avalikelt meetmetelt ja võib suurendada üürnike ja koduomanike energiaarveid; on arvamusel, et sellised meetmed vajavad edasist analüüsi;

Tööstuse kaasamine puhta ringmajanduse saavutamiseks

30. leiab, et peamine väljakutse ja võimalus on ELi üleminek hiljemalt 2050. aastaks nüüdisaegsele, kliimaneutraalsele, väga ressursitõhusale ja konkurentsivõimelisele tööstusbaasile, ning väljendab heameelt teate üle, et komisjon esitab 2020. aasta märtsis uue tööstusstrateegia ja VKEde strateegia; rõhutab, et tööstuse konkurentsivõime ja kliimapoliitika tugevdavad teineteist ning et uuenduslik ja kliimaneutraalne taasindustrialiseerimine loob töökohti ja tagab Euroopa majanduse konkurentsivõime;

31. rõhutab, et tööstusstrateegias tuleks keskenduda stiimulite pakkumisele majanduslikult elujõuliste ja kestlike toodete, protsesside ja ärimudelite väärtusahelatele, mille eesmärk on saavutada kliimaneutraalsus, ressursitõhusus, ringlus ja mürgivaba keskkond, säilitades ja arendades samal ajal rahvusvahelist konkurentsivõimet ning vältides Euroopa tööstuse ümberpaigutamist; nõustub komisjoniga, et energiamahukad tööstusharud nagu terase-, keemia- ja tsementitööstus on Euroopa majanduse jaoks hädatarvilikud ning nende tööstusharude ajakohastamine ja nende süsinikuheite vähendamine on möödapääsmatu;

32. kutsub komisjoni üles tagama üleminekul majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse, pöörates erilist tähelepanu piirkondadele, mis on kõige ebasoodsamas olukorras, mida mõjutab tööstuslik üleminek (peamiselt söekaevanduspiirkonnad ja piirkonnad, mis sõltuvad sellistest CO_2-mahukatest tööstusharudest nagu terasetootmine) või mis on hõredalt asustatud, ja keskkonnatundlikele aladele;

33. rõhutab, et tööstus- ja VKEde strateegiates tuleb sätestada selged tegevuskavad, et pakkuda terviklikke stiimuleid ja rahastamisvõimalusi innovatsiooniks, murranguliste tehnoloogiate ja uute kestlike ärimudelite kasutuselevõtuks ning tarbetute regulatiivsete takistuste kõrvaldamiseks; nõuab ELi toetust kliima ja ressursside eestvedajatele tehnoloogiliselt neutraalse lähenemisviisi abil, mis on kooskõlas parimate kättesaadavate teadusandmetega ning ELi pikaajaliste kliima- ja keskkonnaeesmärkidega; rõhutab keskkonnaohutu süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise rolli rasketööstuse kliimaneutraalseks muutmisel, kui otseseid heitevähenduse võimalusi pole;

34. tuletab meelde digitehnoloogia olulist rolli keskkonnasäästlikule majandusele ülemineku toetamisel, näiteks ressursi- ja energiatõhususe täiustamisel ning parema keskkonnaseire kaudu, ning edastamise ja jaotamise täielikust digitaliseerimisest tuleneva kliimaeelise ja arukate rakenduste abil; on seisukohal, et tööstusstrateegiasse tuleks ettepaneku kohaselt

integreerida keskkonnahoidlik üleminek ja üleminek digitehnoloogiale ning kindlaks määrata peamised eesmärgid digitehnoloogia potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks ja tuvastada selle ees seisvad takistused; kutsub komisjoni üles töötama välja uuenduslike digitehnoloogiate kasutuselevõtu strateegiad ja rahastamise; rõhutab samal ajal, kui oluline on parandada digisektori enda energiatõhusust ja ringmajanduse alast tulemuslikkust ning väljendab heameelt komisjoni sellekohaste kohustuste üle; palub komisjonil luua metoodika digitehnoloogia kasvava keskkonnamõju jälgimiseks ja kvantifitseerimiseks, tekitamata seejuures tarbetut halduskoormust;

35. toonitab, et tööstusstrateegiasse tuleks integreerida tööjõule avalduva mõju nõuetekohane arvessevõtt, samuti töötajate koolitus, ümber- ja täiendõpe; palub komisjonil uurida tähelepanelikult selle strateegia piirkondlikku mõõdet ja tagada, et ühtegi inimest ega piirkonda ei jäeta maha; nõuab, et see strateegia sisaldaks sotsiaaldialoogi, kuhu töötajad oleksid täielikult kaasatud;

36. nõuab uut ambitsioonikat ringmajanduse tegevuskava, mille eesmärk peab olema vähendada tervet ELi tootmise ja tarbimise keskkonna- ja ressursijalajälge, pakkudes samal ajal tugevaid stiimuleid innovatsiooniks, kestlikeks ettevõteteks ning kliimaneutraalsete ja mürgivabade ringtoodete turgudeks, ning mille peamised prioriteedid on ressursitõhusus, nullsaaste ja jäätmetekke vältimine; rõhutab tugevat koostoimet kliimameetmete ja ringmajanduse vahel, eelkõige energia- ja CO_2-mahukates tööstusharudes; nõuab, et ELi tasandil kehtestataks ressursitõhususe eesmärgid;

37. kutsub komisjoni üles tegema ettepanekuid liigiti kogumise, jäätmete vähendamise, korduskasutamise ja ringlussevõtu eesmärkide kohta, samuti muude erimeetmete kohta, nagu tootja laiendatud vastutus sellistes prioriteetsetes sektorites nagu kaubandusjäätmed, tekstiil, plast, elektroonika, ehitus ja toit; nõuab tungivalt, et komisjon töötaks välja meetmed ringlussevõetud materjalide turu toetamiseks Euroopas, sealhulgas ühised kvaliteedistandardid ja taaskasutatavate materjalide kasutamise kohustuslikud eesmärgid prioriteetsetes sektorites, kui see on teostatav; rõhutab, kui oluline on töötada välja mürgivabad materjalitsüklid, kiirendades väga ohtlike ainete asendamist ning edendades mürgivabade toodete alaseid teadusuuringuid ja innovatsiooni; kutsub komisjoni üles kaaluma meetmeid selliste importtoodete suhtes, mis sisaldavad ELis keelatud aineid või komponente, ning leiab, et neid ei tohiks ringlussevõtu kaudu ELi tarbekaupade turule tagasi tuua;

38. toetab säästvaid tooteid käsitlevaid poliitikameetmeid, sealhulgas ökodisaini kohaldamisala laiendamist õigusaktidega, mis muudavad tooted vastupidavamaks, parandatavaks, korduskasutatavaks ja ringlussevõetavaks, ning tugevat ökodisaini ja ökomärgise tööprogrammi alates 2020. aastast, mis hõlmab ka nutitelefone ja muid uusi IT-seadmeid; nõuab seadusandlikke ettepanekuid, mis käsitlevad õigust toote parandamisele, kavandatud vananemise kaotamist ning mobiilsete IT-seadmete ühtset laadijat; kiidab heaks komisjoni kava esitada seadusandlikud ettepanekud, et tagada kõikide akude jaoks ohutu, ringluspõhine ja kestlik akude väärtusahel, ning loodab, et ettepanek sisaldab vähemalt ökodisaini, korduskasutamise ja ringlussevõtu eesmärke ning säästvaid ja sotsiaalselt vastutustundlikke tooraine hankimise skeeme; toonitab vajadust luua Euroopas tugev ja kestlik aku- ja salvestusklaster; rõhutab vajadust edendada kohalikku tarbimist ja tootmist keeldumise, vähendamise, korduskasutamise, ringlussevõtu ja parandamise põhimõtete alusel, teha lõpp kavandatud vananemisega seotud äristrateegiatele, kus toodete tööiga on kavandatult lühike ja need tuleb asendada, ning kohandada tarbimine planeedi võimalustega; on veendunud, et kestliku tarbimise saavutamiseks on hädavajalik õigus remontimisele ja IT-teenuste puhul pidevale toele; nõuab nende õiguste sätestamist ELi õiguses;

39. nõuab tungivalt, et komisjon tõhustaks veelgi ELi meetmeid plastireostuse vastu eelkõige merekeskkonnas, ning nõuab ulatuslikumaid piiranguid ühekordselt kasutatavatele plastesemetele ja nende asendamist; toetab ülepakendamist käsitlevate õigusaktide väljatöötamist ja selle tagamist, et hiljemalt 2030. aastaks ei lubataks ELi turule enam pakendeid, mis ei ole korduskasutatavad ega majanduslikult tasuval viisil ringlussevõetavad, tagades samal ajal toiduohutuse; nõuab meetmeid tagatisrahasüsteemide piiriüleseks koordineerimiseks; nõuab tungivalt, et komisjon võitleks mikroplasti vastu terviklikul viisil, sealhulgas hakates tahtlikult lisatud mikroplasti järk-järgult kasutuselt kõrvaldama ning võttes uusi meetmeid, sealhulgas reguleerivaid meetmeid plasti tahtmatu keskkonda sattumise vastu näiteks tekstiilide, rehvide ja plastigraanulite kaudu; täheldab, et komisjon kavatseb välja töötada biolagunevat ja bioressursipõhist plasti käsitleva õigusraamistiku; toonitab vajadust täielikult ringluspõhise plastimajanduse järele;

40. nõuab ELi keskkonnahoidliku ühtse turu loomist, et suurendada nõudlust säästvate toodete järele konkreetsete sätetega, nagu keskkonnahoidlike riigihangete laialdasem kasutamine; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni võetud kohustuste üle esitada edasisi õigusakte ja suuniseid keskkonnahoidlike riigihangete kohta; nõuab, et ELi institutsioonid näitaksid oma hangetega eeskuju; rõhutab, et ELi riigihanke-eeskirjad tuleb läbi vaadata ja neid kohandada, et tagada tõeliselt võrdsed tingimused ELi ettevõtetele, eelkõige neile, kes toodavad või pakuvad kestlikke tooteid või teenuseid, näiteks ühistranspordi vallas;

41. toonitab, kui olulised on võimestatud ja hästi informeeritud tarbijad; nõuab meetmeid, et tagada tarbijatele läbipaistvad, võrreldavad ja ühtlustatud tootekirjeldused, sealhulgas toodete märgistamise osas, mis põhinevad usaldusväärsetel andmetel ja tarbijauuringutel, et aidata neil teha tervislikumaid ja säästvamaid valikuid ning anda teavet toodete vastupidavuse ja parandatavuse ning ökoloogilise jalajälje kohta; rõhutab vajadust tagada tarbijatele tõhusad, kergesti mõistetavad ja jõustatavad õiguskaitsevahendid, mille puhul võetakse arvesse kestlikkuse aspekte ja kus mittenõuetekohaselt toimivate toodete kasutuselt kõrvaldamise asemel seatakse esmatähtsaks toodete korduskasutamine või parandamine;

42. usub, et säästvalt hangitud taastuvatel materjalidel on oluline roll üleminekul kliimaneutraalsele majandusele, ning rõhutab vajadust stimuleerida investeeringuid säästva biomajanduse arendamisse, kus näiteks hoonetes, tekstiilides, keemiatoodetes, pakendites, laevaehituses ja tagatud säästvuse puhul ka energiatootmises asendatakse fossiilkütusemahukad materjalid taastuvate ja bioressursipõhiste materjalidega; rõhutab, et seda tuleb teha säästvalt ja austades ökoloogilisi piire; rõhutab biomajanduse potentsiaali luua uusi keskkonnahoidlikke töökohti ka ELi maapiirkondades ja elavdada innovatsiooni; nõuab, et toetataks teadusuuringuid ja innovatsiooni biomajanduse kestlike lahenduste vallas, mis peaksid arvesse võtma vajadust kaitsta ainulaadset bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteeme; nõuab ELi biomajanduse strateegia tõhusat rakendamist Euroopa rohelise kokkuleppe osana;

Säästvale ja arukale liikuvusele ülemineku kiirendamine

43. väljendab heameelt seoses peatselt valmiva säästva ja aruka liikuvuse strateegiaga ning nõustub komisjoniga, et kooskõlas eesmärgiga saavutada kliimaneutraalne majandus peavad kõik transpordiliigid (maantee-, raudtee-, lennu- ja veetransport) transpordisektori CO_2-heite vähendamisele kaasa aitama, tunnistades samas, et see on nii väljakutse kui ka võimalus; toetab põhimõtte „saastaja maksab“ kohaldamist; nõuab pikaajalist terviklikku õiglase ülemineku strateegiat, mille puhul võetakse arvesse ka transpordisektori panust ELi majandusse ja vajadust tagada kõrgetasemeline taskukohane ja juurdepääsetav transpordiühendus, samuti sotsiaalseid aspekte ja töötajate õiguste kaitset;

44. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle edendada tõhususe suurendamiseks ja heitkoguste vähendamiseks mitmeliigilist transporti; on siiski arvamusel, et mitmeliigilisus on kõige paremini saavutatav ainult konkreetsete seadusandlike ettepanekutega; väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle teha ettepanekuid meetmete kohta, millega suurendatakse maantee-, raudtee- ja siseveetranspordi omavahelist ühendatust, mis toob kaasa transpordi tegeliku ümbersuunamise teistele transpordiliikidele; nõuab ELi raudteevõrkude ühenduvusse tehtavate investeeringute suurendamist ja toetamist, et võimaldada kogu ELis võrdset juurdepääsu avalikule raudteetranspordile ning muuta reisijatevedu raudteel atraktiivsemaks; rõhutab, et Euroopa ühtne raudteepiirkond on ühelt transpordiliigilt teisele ülemineku eeltingimus, ning palub komisjonil esitada 2020. aasta lõpuks strateegia, millele järgnevad konkreetsed seadusandlikud ettepanekud, et lõpetada siseturu killustatus;

45. rõhutab, et heiteta veetransport on säästva mitmeliigilise transpordi väljaarendamise võti; nõuab tungivalt, et komisjon töötaks välja siseveeteede reeglite kooskõlastatud Euroopa raamistiku; palub komisjonil aktiivselt toetada ühendvedusid, mis hõlmavad siseveeteid, eelkõige riiklike veeteede süsteemide piiriülest võrgustamist, mida tuleb parandada;

46. kordab, et ühtne Euroopa taevas suudab vähendada lennunduse heitkoguseid ilma suuremate kuludeta, kuid ei too iseenesest kaasa lennunduse heitkoguste märkimisväärset vähenemist kooskõlas ELi pikaajalise eesmärgiga; nõuab lennunduse CO_2-heite vähendamise selget regulatiivset tegevuskava, mis põhineks tehnoloogilistel lahendustel, taristul, säästvatele alternatiivkütustele esitatavatel nõuetel ning tõhusal käitamisel koos stiimulitega transpordi ümbersuunamiseks teistele transpordiliikidele;

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

47. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle vaadata läbi alternatiivkütuste taristu direktiiv ja üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) määrus, et kiirendada heiteta ja vähese heitega sõidukite ja laevade kasutuselevõttu; väljendab heameelt keskendumise üle elektrisõidukite laadimistaristu laiendamisele; nõuab siiski terviklikumat linnalise liikumiskeskkonna kava, et vähendada ummikuid ja parandada linnade elukõlblikkust, näiteks heiteta avaliku transpordi ning rattaga ja jalgsi liikumise taristu toetamise abil, eelkõige linnapiirkondades;

48. on seisukohal, et väga oluline on tagada piisavad investeeringud heitevabaks liikuvuseks vajaliku taristu väljaarendamiseks ning et kõiki asjaomaseid ELi fonde (Euroopa ühendamise rahastu, InvestEU programm jne), samuti Euroopa Investeerimispanga (EIP) transpordisektori laenupoliitikat tuleks selleks kohandada; palub liikmesriikidel võtta kohustus tagada piisav rahastamine ning kiirendada uuenduslike strateegiate, laadimistaristu ja alternatiivkütuste kasutuselevõttu; on seisukohal, et transpordimaksudest ja -tasudest saadavat tulu tuleks kasutada sihtotstarbeliselt selleks, et toetada üleminekut ja muuta need kulud sotsiaalselt vastuvõetavamaks; väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle arendada arukaid liikluskorraldussüsteeme ja „liikuvus kui teenus“ tüüpi lahendusi, eelkõige linnapiirkondades; kutsub komisjoni üles toetama uuenduslike rakenduste, uute tehnoloogiate, uute ärimudelite ning uute kujunemisjärgus ja uuenduslike liikuvussüsteemide arendamist kogu Euroopas; nõuab tungivalt, et komisjon kaasaks aruteludesse tulevase liikuvuspoliitika rakendamise üle ELi tasandil ka linnad, kellel on selleks vajalikud praktilised kogemused ja oskusteave;

49. peab tervitatavaks komisjoni kavatsust kaasata HKSi ka merendussektor; rõhutab, et EL peaks kaitsma kõrgeid eesmärke kasvuhoonegaaside vähendamiseks merendussektoris nii rahvusvahelisel kui ka ELi tasandil, samal ajal kui uued ELi meetmed ei tohiks kahjustada ELi lipu all sõitvate laevade rahvusvahelist konkurentsivõimet; on veendunud, et ELi ja rahvusvahelised meetmed peaksid olema omavahel kooskõlas, et vältida sektori jaoks topelteeskirjade loomist, ning et ülemaailmsel tasandil võetavad meetmed või nende võtmata jätmine ei tohiks takistada ELi suutlikkust võtta liidus ambitsioonikamaid meetmeid; rõhutab lisaks vajadust meetmete järele, et loobuda raske kütteõli kasutamisest, ning vajadust kiirete investeeringute järele uute tehnoloogiate alastesse teadusuuringutesse, et vähendada laevandussektori CO_2-heidet, ning heiteta ja keskkonnahoidlike laevade arendamisse;

50. toetab kavandatavaid meetmeid lennundussektori heitkoguste vähendamiseks ja HKSi tugevdamist kooskõlas ELi kliimaeesmärkidega ning lennuettevõtjatele ELi-sisesteks lendudeks saastekvootide tasuta eraldamise järkjärgulist lõpetamist; samal ajal kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema kõik endast sõltuva, et tugevdada rahvusvahelise lennunduse süsinikdioksiidi kompensatsiooni ja vähendamise süsteemi (CORSIA) ning toetada Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) poolt pikaajalise eesmärgi vastuvõtmist sektorisisese heite vähendamiseks, kaitstes seejuures ELi seadusandlikku autonoomiat heitkogustega kauplemise süsteemi käsitleva direktiivi rakendamisel; rõhutab, et Euroopa Parlament ja nõukogu on kaasseadusandjatena ainsad institutsioonid, kes saavad otsustada heitkogustega kauplemise süsteemi käsitleva direktiivi edaspidise muutmise üle; rõhutab, et heitkogustega kauplemise süsteemi käsitlevat direktiivi tuleks muuta ainult siis, kui muudatus on kooskõlas kogu ELi majandust hõlmava kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohustusega;

51. rõhutab, et oluline on tagada eri transpordiliikidele võrdsed tingimused; kutsub komisjoni seetõttu üles tegema energia maksustamise direktiivi läbivaatamise raames ettepanekuid kooskõlastatud meetmete kohta lennuki- ja laevakütuste maksuvabastuste kaotamiseks liikmesriikides, vältides samal ajal soovimatuid negatiivseid keskkonnaalaseid, majanduslikke ja sotsiaalseid tagajärgi;

52. ootab huviga komisjoni eelseisvaid ettepanekuid sisepõlemismootoriga sõidukitele rangemate õhusaasteainete heitenormide (Euro 7) kehtestamise kohta ning sõiduautode, kaubikute ja veokite läbivaadatud CO_2 heite normide kohta, millega tagatakse alates 2025. aastast suund heitevabale liikuvusele; palub komisjonil töötada välja olelusringi hindamise metoodika; tuletab meelde komisjoni teatisele „Puhas planeet kõigi jaoks – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“ lisatud põhjaliku analüüsi tulemust, mille kohaselt vastavalt stsenaariumitele, kus 2050. aastal jõutakse kliimaneutraalsuseni, peavad kõik ELis turule lastavad uued autod olema alates 2040. aastast heitevabad, ning nõuab selle arengu toetamiseks sidusat poliitilist raamistikku ja üleminekukavasid; märgib, et praegused eeskirjad on vaja läbi vaadata, et võimaldada kõige eesrindlikumatel riikidel kohaldada riiklikul tasandil rangemaid meetmeid, kui liikmesriigid nii otsustavad;

53. väljendab heameelt komisjoni kava üle tegeleda meretranspordist ja lennundusest tuleneva õhusaastega, sealhulgas reguleerida kõige saastavamate laevade juurdepääsu ELi sadamatele ja võtta regulatiivseid meetmeid sadamates sildunud laevade põhjustatud reostusega võitlemiseks; rõhutab, kui oluline on soodustada heitevabade, taastuvenergiat kasutavate sadamate arendamist; rõhutab, et rahvusvahelise laevade põhjustatava merereostuse vältimise konventsiooni (MARPOL) raames ette nähtud uute heitekontrolli piirkondade kasutuselevõtt ja laevade kiiruse vähendamine on asjakohased lahendused heite vähendamiseks, mida on lihtne rakendada;

54. võtab teadmiseks komisjoni kavatsuse kaaluda Euroopa heitkogustega kauplemise laiendamist maanteetranspordist tulenevatele heitkogustele; on vastu otsesele lisamisele ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ja mis tahes paralleelsete süsteemide loomisele; rõhutab tungivalt, et ükski hinnasüsteem ei tohiks asendada ega nõrgendada autode ja veoautode olemasolevaid või tulevasi CO_2 heite norme ning asetada mis tahes lisakoormust otse tarbijatele;

Talust toidulauani: õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi kujundamine

55. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle esitada 2020. aastal strateegia „Talust toidulauani“, et saavutada kestlikum toidupoliitika, ühendades jõupingutused kliimamuutustega võitlemiseks, keskkonna kaitsmiseks ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks ning taastamiseks eesmärgiga tagada eurooplastele taskukohane, kvaliteetne ja säästev toit, tagades samal ajal põllumajandustootjatele ja kaluritele inimväärse sissetuleku ja põllumajandussektori konkurentsivõime; on seisukohal, et ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) peaks olema täielikult kooskõlas ELi kõrgemate kliima ja bioloogilise mitmekesisuse alaste ambitsioonidega; väljendab heameelt komisjoni võetud kohustuse üle tagada, et Euroopa toidust saaks ülemaailmne kestlikkuse standard; palub komisjonil kasutada strateegiat „Talust toidulauani“, et luua tõeliselt pikaajaline nägemus kestlikest ja konkurentsivõimelistest toidusüsteemidest, edendades samal ajal ELi tootmisnormide vastastikkust kaubanduslepingutes;

56. rõhutab, et säästval põllumajandusel ja põllumajandustootjatel on oluline roll Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisel; rõhutab Euroopa põllumajanduse olulisust ja selle potentsiaali aidata kaasa kliimameetmetele, ringmajandusele ja suuremale bioloogilisele mitmekesisusele ning edendada taastuvate toorainete kestlikku kasutamist; rõhutab, et ELi põllumajandustootjatele tuleb anda vajalikud vahendid kliimamuutuste vastu võitlemiseks ja nendega kohanemiseks, nagu investeerimine üleminekusse säästvamatele põllumajandussüsteemidele; rõhutab, et strateegia „Talust toidulauani“ eesmärk peaks olema põllumajandusest tuleneva kasvuhoonegaaside heite ja mulla degradeerumise ambitsioonikas vähendamine;

57. rõhutab, et põllumajandustootjate positsiooni põllumajanduslike toiduainete tarneahelas tuleb tugevdada; rõhutab, et käsitleda tuleks ELi konkurentsiõiguse mõju toiduainete tarneahela kestlikkusele, näiteks võideldes ebaausate kaubandustavade vastu ja premeerides kvaliteetset toitu tarnivaid tootjaid avalike hüvede pakkumise eest, nagu kõrgemad keskkonna- ja loomade heaolu standardid – hüved, mis põllumajandustootja hindades praegu piisaval määral ei kajastu;

58. nõuab kestlikku ÜPPd, mis toetab aktiivselt põllumajandustootjaid ja oma meetmetega ergutab neid tooma suuremat keskkonna- ja kliimaalast kasu ning tulema paremini toime volatiilsuse ja kriisidega; palub komisjonil analüüsida praeguse ÜPP reformiettepaneku panust ELi keskkonna-, kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse alastesse kohustustesse, et viia see täielikult kooskõlla Euroopa rohelises kokkuleppes seatud eesmärkidega, võttes arvesse vajadust säilitada Euroopas võrdsed tingimused ja võimaldada tugevat, vastupidavat ja säästvat põllumajandustootmist; rõhutab, et ÜPP strateegiakavad peavad kajastama täielikult Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärke, ning kutsub komisjoni üles jääma strateegiliste kavade hindamisel selles küsimuses kindlaks ja eelkõige kontrollima liikmesriikide ökokavade nõudlikkust ja tulemuslikkust ning tähelepanelikult jälgima nende rakendamise tulemusi; rõhutab, kui oluline on uues rakendamismudelis tulemuspõhine ja sihipärane lähenemisviis, mis muudab konkreetsed tulemused ja lisaväärtuse eesmärgid lihtsamaks ja läbipaistvamaks; peab vajalikuks aidata põllumajandustootjatel minna üle säästvamale põllumajandusele ning toetab sel eesmärgil ÜPP-le sellise eelarve andmist, mis võimaldab sellel saavutada kõik oma eesmärgid, sealhulgas täita ELi keskkonnaalased eesmärgid;

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

59. kordab, et pestitsiidisõltuvuse vähendamine on üks säästva põllumajanduse prioriteetseid eesmärke; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni võetud kohustuse üle tegeleda survega, mida pestitsiidid avaldavad keskkonnale ja tervisele ning vähendada märkimisväärselt keemiliste pestitsiidide kasutamist ja nendega seotud riske ning väetiste ja antibiootikumide kasutamist, sealhulgas seadusandlike meetmete abil; rõhutab, et strateegia „Talust toidulauani“ peaks sisaldama siduvaid eesmärke ohtlike pestitsiidide kasutamise vähendamiseks; nõuab ELi strateegiat teaduslikult põhjendatud kestlike alternatiivide turulepääsu hõlbustamiseks; kutsub komisjoni üles järgima Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2019. aasta resolutsioonis (pestitsiididele lubade andmise ELi menetluse kohta) ([4]) esitatud nõudmisi;

60. märgib murega, et põllumajandus, kalandus ja toidutootmine on endiselt suurimad maismaa ja mere bioloogilise mitmekesisuse vähenemise põhjustajad; usub, et tolmeldajate, sealhulgas mesilaste kadu on toiduga kindlustatuse seisukohast eriti muret tekitav, kuna tolmeldajatest sõltuvad taimed täidavad meie toidusedelis tähtsat rolli; palub komisjonil ja liikmesriikidel kiiresti tagada Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 2013. aasta mesindussuuniste täielik vastuvõtmine ja nõuab, et liikmesriigid oma pestitsiidihinnanguid vastavalt kohandaksid;

61. rõhutab, et kasvavale elanikkonnale piisava täisväärtusliku toidu tagamiseks ning toidukao ja toidujäätmete vähendamiseks on vaja arukaid põllumajandustehnikaid ja tootmismeetodeid; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tõhustaksid meetmeid toidu raiskamise vähendamiseks ja toiduga seotud pettuste vastu võitlemiseks; nõuab 2030. aastaks jõustatavat, kogu ELi hõlmavat toidujäätmete 50 % võrra vähendamise eesmärki, mis põhineb ühisel metoodikal; rõhutab positiivset mõju, mida lühikesed toidutarneahelad võivad avaldada toidujäätmete vähendamisele;

62. rõhutab, et toiduga kokkupuutuvaid materjale ja pestitsiidide jääkide piirnorme käsitlevad õigusaktid tuleks läbi vaadata ja need peaksid põhinema uusimatel teaduslikel andmetel; nõuab tungivalt, et komisjon keelustaks toidu lisaained, mis on inimeste tervisele kahjulikud; tuletab meelde tervisliku toidu olulist rolli südame-veresoonkonna haiguste ja vähktõve vähendamisel; rõhutab, kui oluline on kehtestada õigusraamistik, sealhulgas jõustamismehhanismid, mis nõuaks imporditud toiduainete vastavust Euroopa keskkonnastandarditele;

63. märgib, et ELi kodanikud leiavad, et ohutu, tervisliku ja kvaliteetse toidu pakkumine kõigile tarbijatele peaks olema ÜPP ja ühise kalanduspoliitika peamine prioriteet; on arvamusel, et teabe digitaalne esitamine võib märgistusel olevat teavet küll täiendada, kuid mitte asendada; väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle uurida uusi viise, kuidas pakkuda tarbijatele paremat teavet; kutsub komisjoni üles kaaluma toidu märgistamise parandamist, näiteks toitumisalase teabega märgistamise, teatavate toiduainete päritoluriigi ja keskkonna märgistamise ning loomade heaolu märgistamise osas, et vältida ühtse turu killustumist ning anda objektiivset, läbipaistvat ja tarbijasõbralikku teavet;

64. rõhutab põllumajanduse potentsiaali aidata ELil vähendada oma heitkoguseid, näiteks säästvate tavade kaudu, nagu täppispõllumajandus, mahepõllumajandus, agroökoloogia, agrometsandus, loomade heaolu suurendamine ning inimeste ja loomade haiguste ennetamine, sealhulgas metsa säästev majandamine, CO_2 kogumine ning toitainete parem haldamine, et aidata saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid; rõhutab, kui oluline on motiveerida põllumajandustootjaid minema üle meetoditele, mis toovad õiglasel, õigeaegsel ja majanduslikult tasuval viisil suuremat kasu kliimale, keskkonnale ja bioloogilisele mitmekesisusele; väljendab heameelt asjaolu üle, et strateegias „Talust toidulauani“ käsitletakse ka eeliseid, mida pakuvad uued tehnoloogiad, sealhulgas digitaliseerimine, mis parandavad tõhusust, ressursside kasutamist ja keskkonnasäästlikkust, tuues samas sektorile majanduslikku kasu; tuletab meelde oma nõudmist viia ellu laialdane Euroopa taimse valgu tootmise ja sellega varustamise strateegiakava, millega edendatakse kõigi ELis kasvatatavate kultuuride kestlikku arengut;

65. kutsub komisjoni üles integreerima oma strateegiasse „Talust toidulauani“ kalandus- ja vesiviljelustooted, et tugevdada kalandussektori kestlikku väärtusahelat (kala püügist kuni selle tarbimiseni); tunnistab kalandussektori potentsiaali Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisele kaasaaitamisel; rõhutab, et see sektor peab kindlasti vastama ELi keskkonna-, kliima- ja kestlikkuseesmärkidele ning teadusandmetele; rõhutab, kui oluline on tagada Euroopa kaluritele piisav toetus nende üleminekul säästvale püügitegevusele; kutsub komisjoni üles esitama ettepaneku kõigi mereandide jälgitavuse parandamiseks, sealhulgas kalakonservide päritolu märkimine ja merekeskkonda kahjustavate või kahandavate toodete tagasilükkamine;

([4]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0023.

66. peab oluliseks tõsta olemasolevaid loomade heaolu standardeid ja töötada vajaduse korral välja uued standardid, mis põhinevad uutel teaduslikel andmetel, ning algatada rikkumismenetlused süsteemse mittevastavuse suhtes liikmesriikides loomade heaolu käsitlevate kehtivate õigusaktide rakendamisel ja jõustamisel; palub komisjonil esitada võimalikult kiiresti uus loomade heaolu strateegia, mis sillutab teed loomade heaolu raamseadusele, ning tagada, et loomade aistimisvõimet võetakse arvesse kõigis asjaomastes poliitikavaldkondades;

Ökosüsteemide ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamine ja taastamine

67. peab äärmiselt kahetsusväärseks, et Euroopas ja maailmas kaob bioloogiline mitmekesisus jätkuvalt murettekitava kiirusega ning et ei suudeta saavutada bioloogilise mitmekesisuse vähenemise peatamiseks seatud praeguseid eesmärke, sealhulgas Aichi eesmärke; rõhutab vajadust säilitada ja taastada bioloogiline mitmekesisus ning tervitab komisjoni võetud kohustust esitada 2020. aasta märtsiks – st enne bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste 15. konverentsi – bioloogilise mitmekesisuse strateegia; rõhutab, et EL peaks taotlema ambitsioonikat ja siduvat ülemaailmset kokkulepet bioloogilise mitmekesisuse 2020. aasta järgse raamistiku kohta koos selgete eesmärkide ja siduvate sihtmärkidega kaitsealade kohta nii ELis tervikuna kui ka kogu maailmas; peab ülimalt oluliseks, et bioloogilise mitmekesisuse vähenemine 2030. aastaks nii ELis kui ka kogu maailmas peatataks, muu hulgas erimeetmetega Euroopa ülemerepiirkondadele;

68. rõhutab, et bioloogilise mitmekesisuse 2030. aasta strateegia peab sisaldama nii ambitsioonikaid ja õiguslikult jõustatavaid meetmeid ning siduvaid eesmärke haavatavate ökosüsteemide kaitse ja taastamise tõhustamiseks kui ka ulatuslikke meetmeid, mis käsitleksid bioloogilise mitmekesisuse vähenemise põhjustajaid; rõhutab, et kaitsealade võrgustike mõjusust ja pindala tuleb suurendada, et leevendada kliimamuutusi ja nendega kohaneda ning lasta bioloogilisel mitmekesisusel taastuda; palub komisjonil lisada bioloogilise mitmekesisuse strateegiasse eesmärk ohtlikud kemikaalid järk-järgult kasutusest kõrvaldada ja siduda see mürgivaba keskkonna strateegiaga; võtab teadmiseks komisjoni kavatsuse määrata kindlaks kahjustatud ökosüsteemide parandamise ja taastamise meetmed ning esitada looduse taastamise kava; on veendunud, et linnade rohelise taristu bioloogiliselt rikkad alad aitavad tegeleda õhusaaste, müra, kliimamuutuste mõju, kuumalainete, üleujutuste ja rahvatervise probleemidega; tunneb heameelt asjaolu üle, et komisjon esitab ettepanekud Euroopa linnade rohelisemaks muutmiseks ja bioloogilise mitmekesisuse suurendamiseks linnaruumis;

69. rõhutab, et poliitika sidusus nii ELi kui ka riiklikul tasandil on looduse ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse eduka poliitika võti; on seisukohal, et rakendamisega seoses on oluline vahetada liikmesriikide vahel parimaid tavasid ja kogemusi; kutsub komisjoni üles algatama rikkumismenetluse liikmesriikide suhtes, kes looduskaitsealaseid õigusakte ei järgi; kutsub komisjoni üles tugevdama keskkonnavastutuse direktiivi kooskõlas Euroopa Parlamendi 26. oktoobri 2017. aasta resolutsioonis esitatud soovitustega;

70. on seisukohal, et bioloogilise mitmekesisuse vähenemise põhjused on üleilmsed ja piiriülesed; toetab seetõttu komisjoni ettepanekut kehtestada 2020. aasta oktoobris toimuval ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konverentsil bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja taastamise ülemaailmne siduv eesmärk; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles ühinema pingutustega, mida tehakse, et leppida mere- ja maismaa-alade jaoks kokku kaugeleulatuv üleilmne kaitsealade eesmärk;

71. tuletab meelde, et metsad on meie planeedi ja bioloogilise mitmekesisuse jaoks asendamatud; tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle võidelda ülemaailmse metsade hävitamise vastu ja palub tal oma meetmeid tõhustada; palub komisjonil esitada viivitamata ettepanek nõuetekohasel hoolsusel põhineva Euroopa õigusraamistiku kohta, millega tagatakse ELi turule lastavate toodete jätkusuutlikud ja raadamisvabad tarneahelad ning pööratakse eritähelepanu imporditud raadamise peamiste põhjustega tegelemisele ja ergutatakse selle asemel importi, mis ei põhjusta metsade raadamist välismaal;

72. kutsub komisjoni üles esitama uue ambitsioonika ELi metsastrateegia, et tunnustada asjakohaselt Euroopa metsade, metsandussektori ja kestliku metsamajandamise olulist ja mitmeotstarbelist rolli ning valdkonnaülest tähtsust võitluses kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemise vastu, võttes sealhulgas arvesse ka sotsiaalseid, majanduslikke ja keskkonnaaspekte; tuletab meelde vajadust võtta meetmeid võitluseks ebaseadusliku metsaraiega Euroopas; rõhutab, et kõigi metsastamise, taasmetsastamise ja taastamisega seotud jõupingutuste eesmärk peaks olema suurendada bioloogilist mitmekesisust ning CO_2 säilitamist;

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

73. rõhutab, et looduslike liikidega kaubitsemine ja nendega ebaseaduslik kauplemine on bioloogilise mitmekesisuse vähenemise olulised põhjused; rõhutab, et ELi 2016. aasta tegevuskava looduslike liikidega kaubitsemise vastu võitlemise kohta lõpeb 2020. aastal; nõuab tungivalt, et komisjon uuendaks ja tugevdaks selle sätteid, integreeriks need täielikult bioloogilise mitmekesisuse 2030. aasta strateegiasse ja tagaks piisava rahastuse; kutsub komisjoni üles seadma võitluses looduslike liikidega seotud kuritegevuse ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemise vastu olulisele kohale koostöö partnerriikidega;

74. tunnistab sinise majanduse rolli kliimamuutustega võitlemisel; toonitab, et sinine majandus (sealhulgas taastuvenergia, turism ja tööstus) peab olema tõeliselt kestlik, kuna mereressursside kasutamine sõltub otseselt või kaudselt ookeanide pikaajalisest kvaliteedist ja vastupidavusest; on veendunud, et ookeanid tuleks seada Euroopa rohelise kokkuleppe päevakorras tähtsale kohale; nõuab tungivalt, et komisjon annaks rohelisele kokkuleppele nn sinise mõõtme ja kaasaks sellesse ühe põhielemendina ookeanimõõtme, tunnustaks täielikult ookeani pakutavaid ökosüsteemi teenuseid, töötades välja „Ookeanide ja vesiviljeluse tegevuskava“, mis sisaldaks konkreetseid meetmeid, millega luuakse ühtne strateegiline nägemus merepoliitika küsimustest, nagu transport, innovatsioon ja teadmised, bioloogiline mitmekesisus, sinine majandus, heited, jäätmed ja juhtimine;

75. on veendunud, et ühise kalanduspoliitika eesmärk peaks olema ülepüügi lõpetamine ja kalavarude taastamine ülalpool maksimaalse jätkusuutliku saagikuse taset, kestlike mere- ja magevee vesiviljelussüsteemide arendamine ning tõhusa ja integreeritud ökosüsteemipõhise juhtimissüsteemi loomine, milles võetakse arvesse kõiki kalavarusid ja mere ökosüsteemi mõjutavaid tegureid, sealhulgas kliimamuutusi ja reostust; kutsub komisjoni üles esitama sellega seoses ettepaneku ühise kalanduspoliitika läbivaatamise kohta;

76. rõhutab vajadust kaitsta ookeane ja rannikualasid, leevendada kliimamuutusi ja nendega kohaneda, kaitsta ja taastada mere- ja rannikuökosüsteeme ning nõuab, et bioloogilise mitmekesisuse 2030. aasta strateegias seataks siduv eesmärk suurendada ELi tasandil merekaitsealade võrgustikku vähemalt 30 %-ni, et tõhustada ookeanide kaitset; rõhutab vajadust rahaliste vahendite ja suutlikkuse suurendamiseks, parandamaks teadmisi merekeskkonna valdkonnas seoses bioloogilise mitmekesisuse, kliima ja reostusega, et mõista paremini tegevuste mõju mere ökosüsteemile ja kalavarude olukorrale ning koostada asjakohased kohanemis- ja leevenduskavad;

77. rõhutab, kui oluline on tugevdada ELi ülemaailmset juhtrolli ookeanide majandamisel, sealhulgas kaubandusmõõtmes, edendades Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni raames rahvusvahelise mehhanismi vastuvõtmist, et kaitsta bioloogilist mitmekesisust ja mere ökosüsteeme väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevatel aladel, ning edendades ebaseadusliku kalapüügi suhtes täisleppimatuse poliitika kehtestamist, sealhulgas ühist strateegiat naaberriikidega reostuse vältimiseks ja vähendamiseks; juhib tähelepanu vajadusele suurendada ELi panust ÜRO algatusse „Ookeaniteaduste aastakümme kestliku arengu hüvanguks (2021–2030)“, et toetada rohkem ookeaniteadust ja saavutada kestliku arengu eesmärgid;

Nullsaaste eesmärk mürgivaba keskkonna saavutamiseks

78. kiidab heaks komisjoni plaani koostada õhku, vett ja pinnast hõlmava nullsaaste saavutamise tegevuskava, mis peaks käsitlema ka maismaalt vette sattuvat reostust, sisaldama tõhustatud seiret ja keskenduma oma meetmetes saaste vältimisele; peab kahetsusväärseks, et mürgivaba keskkonna strateegia esitamine on viibinud, ning kutsub komisjoni üles esitama 2020. aastal võimalikult kiiresti ambitsioonika valdkondadevahelise mürgivaba keskkonna strateegia, et tagada kõigi eurooplaste, sealhulgas tarbijate, töötajate ja haavatavate elanikkonnarühmade nõuetekohane kaitse kahjulike ainete eest;

79. on seisukohal, et mürgivaba keskkonna strateegia peaks kaotama kõik regulatiivsed lüngad kemikaale käsitlevates ELi õigusaktides ning aitama tõhusalt kaasa väga ohtlike ainete ja muude ohtlike kemikaalide, sealhulgas endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide, väga püsivate kemikaalide, neurotoksiliste ainete ja immunotoksiliste ainete kiirele asendamisele, samuti käsitlema kemikaalide kombineeritud mõju, ainete nanovorme ja toodetest pärinevate ohtlike kemikaalidega kokkupuutumist; kordab, et nende kemikaalide keelustamisel tuleks arvesse võtta kestlikkuse kõiki aspekte; rõhutab vajadust võtta selge kohustus tagada rahalised vahendid ohutumate alternatiivide alaste teadusuuringute parandamiseks ning edendada kahjulike kemikaalide asendamist, puhast tootmist ja säästvat innovatsiooni; rõhutab vajadust vähendada loomkatseid riskihindamises ning nõuab selleks suuremaid jõupingutusi ja rahalisi vahendeid;

80. nõuab, et 2020. aasta juuniks esitataks ambitsioonikas seadusandlik ettepanek endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide vastu võitlemiseks, eelkõige kosmeetikatoodetes, mänguasjades ja toiduga kokkupuutuvates materjalides, ning tegevuskava, mis sisaldaks eesmärke ja tähtaegu sisaldavat terviklikku raamistikku, vähendamaks kodanike kokkupuudet endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalidega; rõhutab, et endokriinfunktsiooni kahjustavaid kemikaale käsitlev uus terviklik raamistik peab aitama tagada, et arvesse võetakse seguefekti ja kombineeritud kokkupuudet;

81. palub komisjonil võtta täpseid seadusandlikke meetmeid, et tegeleda nii ravimite tootmisprotsessi kui ka kasutamise ja kõrvaldamise tulemusena keskkonda jõudvate ravimite probleemiga; võtab murega teadmiseks ravimite rolli antimikroobikumiresistentsuse tekkele kaasa aitamisel, kui ravimid satuvad keskkonda loomasõnniku ladestamise kaudu;

82. toonitab, et õhku, vett ja pinnast hõlmav nullsaaste saavutamise tegevuskava peab olema terviklik ja valdkonnaülene strateegia, et kaitsta kodanike tervist keskkonnaseisundi halvenemise ja reostuse eest; palub komisjonil kooskõlas viimaste teadusuuringute tulemuste ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) suunistega suurendada õhukvaliteedi kaitset; nõuab tungivalt õhusaaste paremat seiret liikmesriikides, rakendades töökindlaid ja ühtlustatud mõõtmismeetodeid ning pakkudes Euroopa kodanikele lihtsat juurdepääsu teabele; nõuab kõigi asjakohaste saasteainete vastu laiaulatuslikke meetmeid, et taastada põhja- ja pinnavee looduslikud funktsioonid; rõhutab, et tööstusheidete direktiivi läbivaatamisel tuleks panna rõhku saaste vältimisele, sidususele ringmajanduse poliitikaga ja CO_2-heite vähendamisele; nõuab lisaks Seveso direktiivi läbivaatamist;

Euroopa rohelise kokkuleppe rahastamine ja õiglase ülemineku tagamine

83. tunneb heameelt selle üle, et mõistetakse, et Euroopa rohelises kokkuleppes seatud eesmärkide saavutamiseks on vaja märkimisväärseid rahalisi vahendeid; tunneb heameelt ka selle üle, et teatises tunnistatakse, et kestlikkus tuleks senisest enam kõigisse valdkondadesse integreerida; on seisukohal, et komisjon peaks esitama sidusatel ettepanekutel põhineva tervikliku rahastamiskava, mille eesmärk peaks olema suurendada avaliku ja erasektori investeeringuid igal tasandil; on veendunud, et selline kava on vajalik, et rahuldada märkimisväärne rahastamis- ja lisainvesteeringute vajadus, mis on oluliselt suurem kui komisjoni välja pakutud konservatiivne 260 miljardit eurot, milles ei võeta arvesse näiteks investeerimisvajadusi kliimamuutustega kohanemiseks ja vajadusi muude keskkonnaprobleemide, nt bioloogilise mitmekesisusega seotud küsimuste lahendamiseks ja sotsiaalkulude katmiseks vajalikke avaliku sektori investeeringuid; rõhutab, et süsinikuheite ulatusliku vähendamise kulud on praegu palju väiksemad kui kliimamuutuste mõjust tulenevad kulud;

84. toetab plaanitavat kestlike investeeringute kava, mis aitaks vähendada investeerimispuudujääki, rahastada üleminekut CO_2-neutraalsele majandusele ja tagada õiglane üleminek kõigis ELi piirkondades; rõhutab, et kavas tuleks võtta arvesse varasemate programmidega (nn Junckeri kava) saadud kogemusi ja pöörata erilist tähelepanu Euroopa lisaväärtusega tõelistele lisainvesteeringutele; nõuab koordineeritud meetmete võtmist investeerimispuudujäägi vähendamiseks kogu ELis, sealhulgas ELi eelarve, EIP ja muude finantseerimisasutuste rahastamise ning ELi programmide, näiteks InvestEU kaudu;

85. väljendab heameelt uue energialaenude poliitika ning uue kliimameetmete ja keskkonnakestlikkuse strateegia üle, mille EIP võttis vastu 14. novembril 2019 ning mis aitab kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe saavutamisele; väljendab heameelt asjaolu üle, et EIP kujundatakse ümber ELi ueks kliimapangaks, mis keskendab 50 % oma tegevusest 2025. aastaks kliimameetmetele ja keskkonnakestlikkusele, 2021. aastaks lõpetatakse fossiilkütuste projektide toetamine ning 2020. aastaks viiakse kogu rahastamistegevus kooskõlla Pariisi kokkuleppe põhimõtete ja eesmärkidega; julgustab EIPd panema aktiivselt õlga alla õiglast üleminekut toetavatele projektidele, nagu teadusuuringud, innovatsioon ja digiüleminek, VKEde juurdepääsu rahastamisele ning sotsiaalsed investeeringud ja oskused; nõuab, et EIP investeerimispoliitikas pakutaks eelkõige sihipärast rahastamist Euroopa rohelise kokkuleppe algatustele, võttes samal ajal arvesse täiendavust, mida EIP rahastamine võib tagada koos teiste allikatega; rõhutab, et koordineerimine teiste rahastamisvahenditega on väga oluline, kuna EIP üksi ei saa kõiki Euroopa rohelise kokkuleppe algatusi rahastada; väljendab heameelt hiljuti ametisse nimetatud Euroopa Keskpanga (EKP) presidendi hiljutiste avalduste üle, mille kohaselt peaks see asutus nii rahapoliitikat kui ka pangandusjärelevalvet teostades aitama kaasa kliimamuutuste vastasele võitlusele; nõuab tungivalt, et komisjon teeks selles küsimuses EKPga koostööd, et tagada Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevas teatises lubatud ühtne tegevus, ilma et see piiraks EKP-le aluslepingute alusel antud volitusi;

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

86. rõhutab, et tuleb tegeleda praeguse turu tasakaalustamatusega, mida iseloomustab kestlike finantstoodete vähene pakkumine ja suur nõudlus nende järele; kordab, et kestlik rahastamine on tähtis, ja peab oluliseks, et suured rahvusvahelised finantseerimisasutused võtaksid kiiresti kasutusele kestliku rahastamise põhimõtted ja arendaksid neid, et tagada ELi finantssüsteemi kestlikkust puudutava teabe täielik läbipaistvus ja viia edukalt ellu maailmamajanduse süsinikuheite vähendamine; rõhutab vajadust tugineda kestliku rahastamise strateegia edule ja rakendada kiiresti ELi kestliku rahastuse tegevuskava, mis sisaldab finantstoodete ökomärgist, roheliste võlakirjade standardit ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite integreerimist pankade usaldatavusnõuete raamistikku, ning väljendab heameelt kestliku rahastuse rahvusvahelise platvormi loomise üle;

87. toonitab vajadust toetada õiglast üleminekut ja väljendab heameelt komisjoni võetud sellekohaste kohustuste üle; on veendunud, et hästi kavandatud õiglase ülemineku mehhanism, sh õiglase ülemineku fond, saab olema oluline vahend ülemineku lihtsustamiseks ja ambitsioonikate kliimaeesmärkide saavutamiseks, käsitledes samal ajal sotsiaalset mõju; rõhutab, et selle vahendi püsikindel rahastamine, sealhulgas täiendavate eelarvevahenditega, on Euroopa rohelise kokkuleppe eduka rakendamise põhielement; on veendunud, et õiglane üleminek tähendab enamat kui ainult fondi, vaid see on terviklik poliitiline lähenemisviis, mida toetavad investeeringud, mis peavad tagama, et kedagi ei jäeta kõrvale, ning rõhutab sellega seoses ka liikmesriikide sotsiaalpoliitika rolli; on veendunud, et see mehhanism ei tohiks tähendada lihtsalt netoülekande tegemist riikide valitsustele või äriühingutele, ka ei tohiks seda kasutada ettevõtete kohustuste eest tasumiseks, vaid see peaks aitama konkreetselt kõigi CO_2-heite vähendamisest kõige enam mõjutatud ELi sektorite ja kogukondade – näiteks söekaevandus- ja CO_2-mahukate piirkondade – töötajatel minna üle puhtale tulevikumajandusele, ilma et see avaldaks negatiivset mõju ennetavatele projektidele ja algatustele; on veendunud, et fond peaks muu hulgas edendama oskuste täiendamist ja ümberõpet, et valmistada töötajaid ette ja aidata neil kohaneda uute tööhõiveväljavaadete, nõuete ja pädevustega, ning toetama kvaliteetsete ja kestlike töökohtade loomist; rõhutab kindlalt, et õiglase ülemineku rahastamine peab sõltuma konkreetsete ja siduvate CO_2-heite vähendamise kavade elluviimise edukusest kooskõlas Pariisi kokkuleppega, eelkõige söe järkjärgulisest kasutusest eemaldamisest ja CO_2-mahukate majanduspiirkondade üleminekust; peab vajalikuks luua asjakohane järelevalveraamistik, et jälgida, kuidas rahalisi vahendeid liikmesriikides kasutatakse; rõhutab siiski, et üksi rahaliste vahenditega ei saa üleminekut tagada ning vaja on terviklikku ELi strateegia, mis põhineb tõelisel dialoogil ja partnerlusel asjaomaste inimeste ja kogukondadega, sh ametiühingutega;

88. rõhutab 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku suurt tähtsust Euroopa rohelise kokkuleppe tulemuste saavutamise seisukohalt ning seda, et kindlasti tuleb poliitiliselt ja rahaliselt veelgi rohkem pingutada, sealhulgas uute eelarveassigneeringute eraldamisega, et saavutada eesmärgid ning õiglane üleminek CO_2-neutraalsele majandusele, mis põhineb kõrgeimatel sotsiaalse õigluse kriteeriumidel, nii et kedagi ei jäeta kusagil kõrvale; ootab, et järgmise finantsplaneerimise perioodi eelarvevahendid oleksid selle eesmärgiga kooskõlas, ja rõhutab, et väiksema mahuga finantsraamistik oleks selge tagasiminek;

89. nõuab mehhanismi loomist, mis tagaks hea koordineerimise, sidususe ning järjepidevuse kõigi ELi olemasolevate poliitikavaldkondade, rahastamisvahendite ja investeeringute, sh EKP vahel, et vältida kattumist, tugevdada rahastamisvahendite koostoimet ja vastastikust täiendavust, võimendada kestlikke avaliku ja erasektori investeeringuid ja seeläbi paremini optimeerida ja integreerida Euroopa rohelise kokkuleppe rahalist toetamist; rõhutab sellega seoses, et toetab eesmärkide mitmeaastasesse finantsraamistikku integreerimise põhimõtet, et saavutada poliitikavaldkondade sidusus; on seisukohal, et maksupettuse, maksudest kõrvalehoidumise, agressiivse maksuplaneerimise ja rahapesu vastasel võitlusel on oluline roll Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisel ning õiglase ühiskonna ja tugeva majanduse kujundamisel;

90. nõuab ambitsioonikate ja siduvate bioloogilise mitmekesisusega seotud kulutuste ja kliimapoliitika integreerimise eesmärkide seadmist, mis ületaksid mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevas parlamendi vahearuandes eesmärgiks seatud kulumäärasid, mis hõlmaks ka ranget ja põhjalikku meetodit kliima ja bioloogilise mitmekesisusega seotud kulutuste kindlaks määramiseks ja jälgimiseks; nõuab, et komisjon tagaks, et mitte ükski ELi avalik rahastamisvahend mis tahes ELi poliitikavaldkonnas ei läheks vastuollu Pariisi kokkuleppe eesmärkidega ja ELi muude keskkonnaeesmärkidega ja rahvusvaheliste kohustustega;

91. toetab sihipäraste uute keskkonnahoidlike omavahendite kogumi kasutuselevõtmist, mis vastavad Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidele ning millega edendatakse ja hõlbustatakse sotsiaalselt õiglast üleminekut rohelisele majandusele, sealhulgas võitlust kliimamuutuste vastu ja keskkonnakaitset; on seetõttu seisukohal, et komisjoni ettepanekud on selles osas lähtepunktiks;

92. on veendunud, et riigiabi suuniste kavandatud muutmine peaks kajastama Euroopa rohelise kokkuleppe poliitilisi eesmärke ning eesmärgiks tuleks võtta kestlikesse lahendustesse investeerimise tugevdamine ja lihtsustamine, millega tagatakse söe ja fossiilkütuste otseste ja kaudsete toetuste kiire järkjärguline kaotamine ELis ning antakse kasvuhoonegaaside vähendamise ja keskkonnaalaste eesmärkidega täielikult kooskõlas olevad suunised riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele ametiasutustele, kelle roll on oluline Euroopa rohelise kokkuleppe mõjusaks ja uuenduslikuks rakendamiseks; on seisukohal, et suuniste muutmisel tuleks võimaldada söetootmise järkjärgulisest kaotamisest tulenevate struktuurimuutuste riiklikku toetamist samadel tingimustel, mis kehtivad õiglase ülemineku fondi suhtes; toonitab, et need muutused ei tohiks nõrgestada ELi tugevaid konkurentsieeskirju;

93. toonitab, et oluline osa rohelise kokkuleppe jaoks vajaminevast rahastamisest peab tulema liikmesriikide eelarvest; tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle teha liikmesriikidega koostööd riigieelarvete keskkonnasäästlikumaks muutmisel; tunneb muret, et ilma kestliku eelarvepoliitika ja liikmesriikide usaldusväärse finantsolukorrata võib mis tahes tulevane rohelise kokkuleppe rahastamismudel olla ohus; nõuab seetõttu kestlikke avaliku sektori investeeringuid võimaldava tugiraamistiku loomist, et saavutada Euroopa rohelises kokkuleppes sätestatud eesmärgid, kuid rõhutab, et mis tahes valitud rahastamismudel ei tohi kahjustada riigi rahanduse jätkusuutlikkust ELis; rõhutab siiski, et Euroopa rohelise kokkuleppe kohased kestlikud investeeringud peaksid olema reaalselt täiendavad investeeringud ega tohiks põhjustada turupõhise rahastamise väljatõrjumist; juhib sellega seoses tähelepanu, et erasektori ja avaliku sektori investeeringute tegemisel on võimalik ära kasutada valitsevat madalate intressimääradega keskkonda;

94. nõuab, et Euroopa rohelise kokkuleppe ümberkujundav tegevuskava kajastuks keskkonnahoidlikumas Euroopa poolaastas; rõhutab, et Euroopa poolaasta praegust toimimisviisi ei tohiks nõrgendada; usub, et ÜRO kestliku arengu eesmärgid tuleks integreerida, et muuta see protsess muutuste hoogustajaks eesmärgiga saavutada Euroopas kõigi jaoks kestlik heaolu; toetab seetõttu sotsiaalsete ja keskkonnanäitajate ja eesmärkide ulatuslikumat kaasamist Euroopa poolaastasse, mis kohustaks liikmesriike esitama riiklikke kavasid nende saavutamiseks; palub samuti, et komisjon koostaks hinnangud liikmesriikide eelarvete kooskõla kohta ELi ajakohastatud kliimaeesmärkidega;

Teadusuuringute rakendamine ja innovatsiooni edendamine

95. rõhutab, et maailma juhtivad teadusuuringud ja innovatsioon on Euroopa tuleviku alustalad ning need on vajalikud keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamiseks, tagades teaduspõhise strateegia CO_2-neutraalse Euroopa saavutamiseks hiljemalt 2050. aastaks ning ühiskonna puhta ülemineku ning samas ka majandusliku konkurentsivõime ja heaolu; peab kiiduväärseks komisjoni rõhuasetust vajadusele teha tööd kõikides sektorites ja valdkondades; rõhutab, et kõigis ELi teadusuuringute ja innovatsiooni kava programmides tuleb kliimaküsimusi arvesse võtta ja tagada kliimamuutustele vastupanu võime; märgib uute tehnoloogiate rolli säästvale majandusele üleminekul täiendavate eeliste pakkumisel; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid edendaksid kohanemistehnoloogiate alaseid teadusuuringuid;

96. rõhutab ülesandepõhise programmi „Euroopa horisont“ (2021–2027) tähtsust, kuna see annab võimaluse kaasata erinevaid osalejaid, sealhulgas Euroopa kodanikke kliimamuutuse kui globaalse probleemi lahendamisesse ning võimaldab suurendada koostööd teadusuuringute valdkonnas ja uuendustegevuses, et viia täide Euroopa roheline kokkulepe; rõhutab vajadust säilitada programmile „Euroopa horisont“ ambitsioonikas eelarve, mis on 120 miljardit eurot jooksevhindades, et tegeleda oluliste innovatsiooniprobleemide lahendamisega üleminekul kliimaneutraalsusele, võttes arvesse, et vähemalt 35 % programmi „Euroopa horisont“ eelarvest peaks aitama kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele; rõhutab, et teised ELi fondid peaksid eraldama teadusuuringutele ja innovatsioonile puhta tehnoloogia valdkonnas suurema eelarveosa; palub komisjonil maksimeerida laiemast innovatsioonikeskkonnast tulenevaid võimalusi, arvestades, et paljud uued põhilised progressi võimaldavad tehnoloogiad on olulised kliimaneutraalsuse saavutamiseks hiljemalt 2050. aastaks;

97. rõhutab, et EL peab säilitama ja edasi arendama oma juhtivaid tsiviilkosmoseprogramme Copernicus ja Galileo ning Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Ametit, mis annavad väärtusliku panuse keskkonnaseiresse ja andmete kogumisse; rõhutab, et Copernicuse kliimamuutustega seotud teenused peaksid saama võimalikult kiiresti täielikult toimivaks, tagades seeläbi pideva andmevoo, mis on vajalik tulemuslike kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise meetmete võtmiseks;

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

98. rõhutab, kui oluline on tugevdada tehnosiiret ja teadmiste jagamist kliimamuutuste leevendamise, nendega kohanemise, bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja taastamise, ressursitõhususe ja ringluse, ning vähese CO2-heitega ja heitevaba tehnoloogia valdkonnas, sealhulgas andmete kogumisel, et toetada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamist; rõhutab, kui oluline on toetada turuletoomist, mis on peamine liikumapanev jõud, et muundada ELi olulised teadmusressursid innovatsiooniks; on seisukohal, et roheline kokkulepe annab ka võimaluse luua asjassepuutuvate eri sektorite vahel seoseid, mis peaks tooma kaasa sümbiootilise kasu; on sellega seoses veendunud, et biomajandus annab võimaluse luua sellist sümbiootilist kasu eri sektorites ja täiendada ringmajandust;

99. kordab, et ELi poliitika peaks toetama teaduse tipptaset ja kaasavat teadust, tugevdama teadus- ja tööstusvaldkonna vahelist koostööd ning edendama innovatsiooni ja tõenduspõhist poliitikakujundamist, samas soodustades selles valdkonnas rahvusvahelist koostööd, sealhulgas hõlbustades heade tavade vahetamist, et tugevdada rohelisele majandusele üleminekuga seotud oskusi sellest tingitud uutel erialadel, nii töötajate, õpetajate kui ka noorte seas; väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle ajakohastada uut oskuste tegevuskava ja noortegarantiid, et suurendada tööalast konkurentsivõimet rohelises majanduses, ning soovitab liikmesriikidel investeerida haridus- ja koolitussüsteemidesse, sealhulgas kutseõppega seotud meetmetesse; on seisukohal, et see on kooskõlas teatise eesmärgiga edendada 2021.–2027. aasta programmi „Erasmus+“ kaudu keskkonnahoidlikku liikuvust;

„Ära tekita kahju“ – kestlikkuse peavoolustamine kõigis ELi poliitikavaldkondades

100. väljendab põhimõtte „Ära tekita kahju“ ja komisjoni lubaduse üle tagada, et kõik ELi meetmed aitaks ELil saavutada kestliku tuleviku ja õiglase ülemineku, näiteks keskkonnasäästliku eelarvestamise vahendite kasutamine, ja vastavalt ajakohastada parema õigusloome suuniseid; nõuab ühist arusaama Pariisi kokkuleppe, bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja 2030. aasta kestliku arengu tegevuskava rakendamisest nii sise- kui ka välispoliitikas; nõuab tungivalt, et komisjon aitaks liikmesriikidel täielikult ja nõuetekohaselt rakendada praeguseid ja tulevasi keskkonna- ja kliimaalaseid õigusakte liikmesriikides ning tagaks, et mittevastavusel on tagajärjed;

101. rõhutab ettevaatuspõhimõtte olulist rolli ELi tegevuse suunamisel kõigis poliitikavaldkondades koos põhimõttega „Ära tekita kahju“, võttes täiel määral arvesse poliitikavaldkondade sidususe põhimõtet; on veendunud, et ettevaatusprintsiip peaks toetama kõiki Euroopa rohelise kokkuleppe raames võetavaid meetmeid, et aidata kaitsta tervist ja keskkonda; nõuab, et EL kohaldaks kliima- ja keskkonnaprobleemide lahendamiseks õiglaste ja kooskõlastatud meetmete ettepanekute esitamisel põhimõtet, et saastaja maksab;

102. rõhutab vajadust võtta tulevastes seadusandlikes ettepanekutes aluseks põhjalikud mõjuhinnangud, milles määratakse kindlaks eri võimaluste sotsiaal-majanduslikud, keskkonna- ja tervisemõjud, sealhulgas kogu kliima- ja keskkonnamõju, samuti meetmete võtmata jätmise kulud, mõju ELi ettevõtjate, sealhulgas VKEde rahvusvahelisele konkurentsivõimele, vajadus vältida süsinikdioksiidi leket, mõju eri liikmesriikidele, piirkondadele ja sektoritele, mõju tööhõivele ja mõju pikaajalisele investeerimiskindlusele; rõhutab vajadust näidata üldsusele iga ettepaneku kasulikkust, tagades samal ajal poliitika sidususe kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärkidega ja piirates ülemaailmset soojenemist 1,5 °C-ga ning tagades, et need ei aita kaasa bioloogilise mitmekesisuse vähenemisele; peab kiiduväärseks, et kõigi seadusandlike ettepanekute ja delegeeritud õigusaktidega kaasas olevasse seletuskirjadele lisatakse eraldi osa, milles selgitatakse, kuidas algatusega kahju tekitamise vältimise põhimõtet järgitakse; nõuab, et seda kohaldataks ka rakendusaktide ja kontrolliga regulatiivmenetluse meetmete suhtes;

103. kordab, kui oluline on tagada ELi kodanikele Århusi konventsioonis sätestatud tegelik juurdepääs õiguskaitsele ja dokumentidele; kutsub seetõttu komisjoni üles tagama, et EL järgib konventsiooni, ning väljendab heameelt selle üle, et komisjon kaalub Århusi määruse läbivaatamist;

104. Kutsub komisjoni üles täitma aruteludokumendis „Euroopa kestliku arengu saavutamine aastaks 2030“ esitatud 1. stsenaariumit, nagu nõudis Euroopa Parlament oma 14. märtsi 2019. aasta resolutsioonis kestliku arengu eesmärkide ([5]) elluviimise ja täitmise iga-aastase strateegilise aruande kohta, milles nõutakse muu hulgas, et ELi ja selle liikmesriikide parema õigusloome tegevuskavadesse võetaks kestlikkuse tähtsustamise põhimõte;

105. rõhutab, et kaheksas keskkonnaalane tegevusprogramm peab kajastama Euroopa rohelises kokkuleppes esitatud kavatsusi, peab olema täielikult kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega ja soodustama nende rakendamist;

106. rõhutab ELi tarbimise suurt kliima- ja keskkonnajalajälge väljaspool ELi asuvates riikides; kutsub komisjoni üles seadma eesmärgiks vähendada ELi tarbimise ja tootmise ülemaailmset jalajälge, arvestades Maa taluvuspiire; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni kavatsuse üle edendada kestlikke tarneahelaid, et suurendada ringmajandusest saadavat kasu nii liidu sees kui ka üleilmselt;

ELi üleilmne juhtpositsioon

107. rõhutab ELi kui maailma suurima ühtse turu võimalust kehtestada standardeid, mis kehtiks üleilmsetes väärtusahelates, ja on arvamusel, et EL peaks tugevdama oma poliitilist teavitustegevust nii rohelise kokkuleppe diplomaatia kui ka kliimadiplomaatia alusel; on veendunud, et EL peaks ergutama arutelu teistes riikides, et suurendada nende kliimaeesmärke, ning on arvamusel, et EL peaks kestliku majanduskasvu standardite kehtestamisel olema ambitsioonikam ning kasutama oma majanduslikku kaalu rahvusvaheliste standardite muutmiseks, mis oleks vähemalt kooskõlas ELi keskkonna- ja kliimaeesmärkidega, rõhutab, et EL peab aitama tagada õiglast ja korrakohast üleminekut kogu maailmas, eriti piirkondades, mis sõltuvad suurel määral fossiilkütustest;

108. tunneb heameelt ülemaailmsete kliimaliikumiste üle, nagu „Fridays for Future“ (Reeded tuleviku nimel), mis tõstavad kliimakriisi avaliku arutelu ja teadlikkuse esiplaanile;

109. näeb Euroopa rohelises kokkuleppes võimalust elavdada Euroopa avalikku arutelu; rõhutab, kui oluline on kaasata Euroopa rohelise kokkuleppe väljatöötamisse ja rakendamisse kodanikud, riiklikud ja piirkondlikud parlamendid ning kodanikuühiskond ja sidusrühmad, nagu valitsusvälised organisatsioonid, ametiühingud ja ettevõtjad;

110. rõhutab, et kaubandus võib olla oluline vahend kestliku arengu edendamiseks ja kliimamuutuste vastu võitlemiseks; on arvamusel, et Euroopa roheline kokkulepe peaks tagama, et kõik rahvusvahelised kaubandus- ja investeerimislepingud sisaldaks tugevaid, kohustuslikke ja jõustatavaid säästva arengu peatükke, sh kliima- ja keskkonnaküsimuste kohta, mis on täielikult kooskõlas rahvusvaheliste kohustuste, eelkõige Pariisi kokkuleppega ja vastavad Maailma Tööorganisatsiooni reeglitele; peab kiiduväärseks, et komisjon kavatseb teha Pariisi kokkuleppe järgimisest kõigi tulevaste kaubandus- ja investeerimislepingute olulise elemendi ning tagada, et kõik Euroopa turule lastavad kemikaalid, materjalid, toiduained ja muud tooted vastaksid täielikult asjakohastele ELi eeskirjadele ja standarditele;

111. on arvamusel, et suutmatus Madridis toimunud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 25. istungjärgul (COP25) kokkuleppele jõuda suuremate ülemaailmsete kliimaeesmärkide osas ning USA taganemine Pariisi kokkuleppest rõhutab ELi juhtimise kasvavat vajadust maailma tasandil, ning nõuab, et EL täiustaks oma kliima- ja keskkonnadiplomaatiat ja edendaks kahepoolseid suhteid partnerriikidega, eelkõige enne COP26 toimumist Glasgows ja COP15 toimumist Hiinas Kunmingis; on seisukohal, et COP26 on otsustav hetk, mis kas õõnestab või tugevdab Pariisi kokkuleppe terviklikkust;

112. väljendab heameelt rõhuasetuse üle kliimadiplomaatiale ja rõhutab, et tulemuste saavutamiseks peab EL kõnelema ühel häälel, tagades järjepidevuse ja sidususe kõigi oma poliitikavaldkondade vahel ja kogu poliitikatsükli vältel kooskõlas poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõttega ning lähenema ELi kliima- ja keskkonnadiplomaatiale terviklikul viisil, luues seosed kliimamuutuste, bioloogilise mitmekesisuse kaitse, säästva arengu, põllumajanduse, konfliktide lahendamise ja julgeoleku, rände, inimõiguste ning humanitaar- ja sooküsimuste vahel; rõhutab, et kogu ELi välistegevus peaks läbima nn rohelise sõelumise;

([5]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0220.

Kolmapäev, 15. jaanuar 2020

113. palub, et kui komisjon edendab rahvusvahelistes kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse teemalistes läbirääkimistes ELi juhtrolli, töötaks ta välja spetsiifilise tegevuskava, mille alusel täita ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 25. istungjärgul kokku lepitud, uuendatud 5-aastases soolise võrdõiguslikkuse tegevuskavas (tõhustatud Lima tööprogramm) võetud kohustused, edendaks ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni protsessis soolist võrdõiguslikkust ning määraks kindlaks ELi alalise soolise võrdõiguslikkuse ja kliimamuutuste kontaktasutuse, millel on piisavad eelarvevahendid, et rakendada ja jälgida soo aspekti arvestavaid kliimameetmeid ELis ja mujal maailmas;

114. tuletab meelde, et kliimamuutused õõnestavad arengut ja vaesuse vähendamist ning võivad 2030. aastaks sundida miljoneid inimesi äärmisse vaesusse; rõhutab seetõttu, et roheline kokkulepe ja kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamine peaksid olema omavahel tihedalt seotust;

115. rõhutab veel kord vajadust tegeleda kliimamuutuste dramaatiliste tagajärgedega arenguriikide, eelkõige vähim arenenud riikide ja väikeste saareliste arenguriikide pikaajalisele majandusarengule; on veendunud, et riikidel, kes on suured CO_2-heite tekitajad, nagu ELi liikmesriigid, on moraalne kohustus aidata arenguriikidel kliimamuutustega kohaneda; on seisukohal, et ELi koostöö arenguriikidega peaks kohandatud ja vajadustepõhisesse lähenemisviisi olulise osana integreerima kliimastrateegiad ning peaks tagama kohalike ja piirkondlike sidusrühmade, sealhulgas valitsuste, erasektori ja kodanikuühiskonna kaasamise ning kooskõla partnerriikide riiklike kavade ja kliimastrateegiatega;

116. rõhutab, et EL peaks pakkuma arenguriikidele finants- ja tehnilist abi, et aidata neid rohelisele majandusele üleminekul; kutsub konkreetselt ELi üles suurendama kliimamuutustega seotud rahastamist arenguriikides, eelkõige vähim arenenud riikides, väikestes arenevates saareriikides ja ebakindlates riikides, ning seadma prioriteediks investeeringud vastupanuvõime suurendamisse, innovatsiooni, kohanemis- ja vähese CO_2-heitega tehnoloogiasse ning kliimasõbralikku ja vastupidavasse taristusse, et reageerida looduskatastroofide intensiivistumisele; on seisukohal, et teadmiste jagamiseks, suutlikkuse suurendamiseks ja tehnosiirdeks arenguriikidesse on vaja teha rohkem jõupingutusi;

117. rõhutab, et terviklik Aafrika strateegia ja tulevane AKV-ELi partnerlusleping pakuvad ainulaadset võimalust realiseerida Euroopa rohelise kokkuleppe välisaspekte, vaadata läbi ELi partnerlus arenguriikidega kliima ja keskkonna valdkonnas ning viia ELi poliitika kooskõlla oma uusimate rahvusvaheliste kohustustega;

118. toetab komisjoni eesmärki lõpetada ELi jäätmevarude eksport ja edendada ringmajandust kogu maailmas; nõuab ühekordselt kasutatava plasti ülemaailmset keelustamist;

119. kutsub komisjoni üles algatama arutelu rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimiseks, et võidelda antimikroobikumiresistentsuse ja nakkushaiguste suurema leviku vastu; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles asjakohaselt käsitlema ravimipuuduse ohtu;

o

o o

120. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.